

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE
SREČKA KOSOVELA SEŽANA

Marec 2023

1	UVOD	1
2	ZAKONSKA PODLAGA	2
3	NAMEN VZGOJNEGA NAČRTA ŠOLE	3
4	DOSEGANJE CILJEV IN VREDNOT	4
4.1	DOSEGANJE CILJEV IZOBRAŽEVANJA	4
4.2	OBLIKOVANJE VREDNOT	5
5	SODELOVANJE S STARŠI	6
6	VZGOJNE DEJAVNOSTI	8
6.1	PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI	8
6.2	SVETOVANJE IN USMERJANJE	9
6.3	POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE	11
6.3.1	<i>Pohvala</i>	11
6.3.2	<i>Priznanje učiteljskega zbora</i>	11
6.3.3	<i>Kosovelova nagrada</i>	12
6.3.4	<i>Nagradni izlet ali ogled prireditev</i>	12
7	VZGOJNI POSTOPKI, UKREPI IN OPOMINI	13
7.1	VZGOJNI POSTOPKI	13
7.2	VZGOJNI UKREPI	14
7.3	VZGOJNI OPOMINI	16
7.3.1	<i>Postopek izrekanja vzgojnih opominov</i>	17
7.3.2	<i>Individualizirani vzgojni načrt</i>	17
7.3.3	<i>Prešolanje v drugo šolo</i>	17
8	URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE	18
9	KONČNE DOLOČBE	18

1 UVOD

VIZIJA IN POSLANSTVO ŠOLE

»Ustvarjamo sodobno šolo, kjer z učenjem gradimo znanje in z dobrimi medsebojnimi odnosi povečujemo svojo moč in ugled.«

Osnovna šola Srečka Kosovela Sežana želi postati šola, usmerjena v doseganje temeljnih vrednot sodobne šole: skrbeti za posameznika in njegov razvoj, skrbeti za enake možnosti izobraževanja in doseganje znanja, gojiti spoštovanje, strpnost in zaupanje med udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa in biti odprti v širši regijski in mednarodni prostor. To predstavlja dolgoročni cilj, kateremu se želimo čim bolj približati.

2 ZAKONSKA PODLAGA

Vzgojni načrt Osnovne šole Srečka Kosovela je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Pri njegovi pripravi in dopolnjevanju sodelujejo strokovni delavci šole z učenci in starši. V Vzgojnem načrtu uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola.

Zakonska podlaga:

- Zakona o osnovni šoli (ZOsn-F), člen 60.d (Uradni list, št. 102/2007 z dne 9. 11. 2007), 107/10, 87/11, 40/12- ZUJF, 63/13, 46/16- ZOFVI-L,
- Učnih načrtov za posamezne predmete,
- Letnih delovnih načrtov,
- Obvestil ministrstva, pristojnega za šolstvo in šport,
- Smernic in uredb v času drugačnih razmer: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ministrstvo za zdravje, Zavod republike Slovenije za šolstvo in drugih pristojnih ministrstev.

Vzgojni načrt je dokument, ki se na osnovi spremljave in evalvacije dopolnjuje in nadgrajuje. O uresničevanju Vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča Svetu staršev in Svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

3 NAMEN VZGOJNEGA NAČRTA ŠOLE

- Spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in krepi pozitivno klimo med vsemi vključenimi v vzgojno-izobraževalni proces.
- Je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje in izobraževanja.
- Je dogovor za premišljeno, organizirano in ciljno naravnano delovanje šole in vsake v njej zaposlene osebe.
- Je načrt za enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe.
- Je vnaprejšnji dogovor med delavci šole, učenci in starši.

4 DOSEGANJE CILJEV IN VREDNOT

Šolske vrednote so načela, ki povedo, kaj je prav in dobro. Iz njih izvirajo prepričanja in stališča, zavzetost in dolgoročni cilji. Šola sledi načelu sodelovanja in povezovanja med generacijami, osebnemu zgledu, spoštovanju in zaupanju. Vrednote so temelj za oblikovanje Vzgojnega načrta.

4.1 DOSEGANJE CILJEV IZOBRAŽEVANJA

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- Zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bo omogočalo osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njihove pozitivne samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje.
- Z raznimi aktivnostmi, predavanji, ogledi in obiski spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti.
- Organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
- Ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenje o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljsko odgovornost.
- S projekti, tekmovanji in sodelovanji bomo pri učencih razvijali pismenost v slovenskem jeziku kot tudi sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanost na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, podjetniškem, družboslovnem in umetnostnem področju.
- S samoevalvacijo primerjali mednarodno primerljive standarde znanja.
- Organizirali vzgojno-izobraževalno delo na način, ki bo upošteval celovit in vsestranski razvoj učenca in obenem spoštoval otrokovo individualnost in podpiral ustvarjalnost.
- Vzpostavili bomo čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje.
- Zagotovili varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se bodo učenci počutili sprejete in varne in bodo dosegali čim boljše dosežke v skladu s svojimi zmožnostmi.
- Spodbujali vključenost posameznika v skupino, obvladovanje ustreznih veščin komunikacije in sodelovanja, da posameznik lahko dela v skupini in prispeva k njeni in lastni osebni rasti.
- Razvijali sodelovalni odnos: delavci šole – starši – učenci.

4.2 OBLIKOVANJE VREDNOT

Vrednote je potrebno doživljati v konkretnih situacijah vsakdanjega življenja in jih vedno znova aktualizirati. Mladi svoj vrednostni sistem vzpostavljajo v interakcijskih procesih. Pri tem sta pozitivna socialna klima in zaupanje med učenci in učitelji izjemno pomembni.

Razvijali bomo:

- Univerzalne vrednote: enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacijo, odgovornost, medsebojno odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic, skrb za okolje.
- Nacionalne vrednote: negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine.
- Šolske vrednote: učenje življenja v skupnosti, sodelovanje, sprejemanje drugačnosti, razvijanje svojih sposobnosti, skrb zase in za sošolce, uspešno reševali svoje probleme.
- Lokalne vrednote: ohranjanje naravne in kulturne dediščine, skrb za okolje.

5 SODELOVANJE S STARŠI

Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih in oblikovanju vzgojnega koncepta šole. Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo Pravila šolskega reda. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalni center ter po potrebi v druge zunanje ustanove. Šola spodbuja vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.

S starši bomo sodelovali tako pri doseganju učno-vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok. Zato bomo poleg običajnih oblik sodelovanja spodbujali medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti v okviru oddelčnih skupnosti in v okviru šole kot celote. Šola bo po potrebi na Svetu staršev obravnavala vzgojne probleme v posameznih oddelkih in skupaj s starši poiskala najprimernejše rešitve.

Individualne oblike sodelovanja s starši so:

- govorilne ure: razgovori z razrednikom ali drugim učiteljem,
- sprotno obveščanje staršev,
- razgovori s svetovalno delavko,
- razgovori z ravnateljem,
- obisk razrednika ali svetovalnega delavca na domu.

Skupinske oblike sodelovanja s starši so:

- roditeljski sestanki,
- Svet staršev,
- predavanja, delavnice za starše,
- vključitev staršev v različne dejavnosti šole (šolske prireditve, ure oddelčnih skupnosti, dnevi dejavnosti, tabori, zbiralne akcije, projekti ...).

Starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka na različne načine, ki so dogovorjeni na prvih roditeljskih sestankih:

- ustno, osebno ali po telefonu,
- pisno/beležka, e-pošta,
- z obvestili na oglasnih deskah šole, na spletni strani šole,
- starše po telefonu vedno obvestimo o dogodkih, ki se nanašajo na poškodbo njihovega otroka, zadevajo večjo materialno škodo, poškodbe ali hujše kršitve Pravil šolskega reda in neposredno ali posredno zadevajo njihovega otroka.

Starše bomo obvestili o dogodkih, kot so:

- bolezen ali poškodba otroka,
- povzročitev večje materialne škode,
- težje kršitve šolskega reda,
- drugi individualni ali skupinski dogodki.

Kadar strokovni delavec/ravnatelj presodi, da je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju (nasilje, medvrstniško nasilje) ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Na razgovor lahko povabimo tudi drugega strokovnega delavca šole. Starši so dolžni posredovati šoli telefonsko številko, na kateri so vedno dosegljivi ter se odzvati na vabilo.

V primerih, ko ni sodelovanja staršev s šolo, ali šola oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje ali za nasilje nad učencem, poišče pomoč zunanjih institucij in k sodelovanju vključi tudi druge institucije (CSD, policija).

Vsi zaposleni v VIZ imamo Prijavitveno dolžnost (Zakon o preprečevanju družinskega nasilja (Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H in 196/21 – ZDOsk), Pravilnik o obravnavi nasilja v družini za vzgojno-izobraževalne zavode (Uradni list RS, št. 104/09)), ki nam narekuje, da vsak sum družinskega nasilja prijavimo na CSD ali/in policijo. Dolžni smo uradno zabeležiti videno, povedano od tretje osebe ali povedano od otroka.

6 VZGOJNE DEJAVNOSTI

6.1 PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne in proaktivne dejavnosti pomagajo pri oblikovanju varnega in ustvarjalnega šolskega okolja, temeljijo na kakovostnem organiziranju učnega procesa, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in spoštljivih medsebojnih odnosih.

Šola bo vsako leto načrtovala različne dejavnosti, ki bodo ustvarjale zgoraj opisano šolsko okolje. Te dejavnosti bodo izvajane v okviru pouka, razrednih ur, interesnih dejavnosti, dnevov dejavnosti in projektov.

Kakovost učnega procesa:

- Spodbujali bomo medpredmetno povezovanje in se vključevali v projekte na nacionalni in mednarodni ravni.
- Skrbeli bomo za kakovostno strokovno izpopolnjevanje učiteljev s področja reševanja problemov, vodenja skupin, mediacije.
- Izvajali različne dejavnosti, ki povezujejo učence, starše, delavce šole in lokalno skupnost.
- V učni proces bomo učence usmerjali k smiselni rabi IKT in se v največji možni meri posluževali oblik dela, ki omogočajo aktivno vključevanje učencev ob upoštevanju individualnih značilnosti učenca.

Oblikovanje dogovorov v okviru oddelčne skupnosti

Sprejemali bomo pravila oddelka, ki izhajajo iz Pravil šolskega reda in vzpodbujajo medsebojno povezanost. Razredne ure bodo premišljeno načrtovane in tematsko zasnovane. Posebno pozornost bomo posvetili temam, kot so:

- nenasilje,
- sodelovanje,
- vrstniška pomoč,
- prostovoljno delo,
- navajanje na samovrednotenje, samokontrolo,
- učenje učenja,
- skrb za zdrav življenjski slog,
- ohranjanje okolja,
- sprejemanja odgovornosti.

Življenje in delo na šoli bo organizirano tako, da bodo učenci prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Prizadevali si bomo vzpostavljati prijetno, sproščeno in spodbudno razredno klimo, ki temelji na pozitivnih medosebnih odnosih zaupanja med vsemi osebami vzgojno-izobraževalnega procesa.

Vsakodnevna usmeritev šole bo namenjena večjemu nadzoru učiteljev na mestih, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša (hodniki, garderobe, jedilnica, sanitarije ...).

Težave bomo reševali sproti z vključevanjem vseh potrebnih deležnikov.

Poudarjali in pogovarjali se bomo o zglednem vedenju učencev in ga ob zaključku šolskega leta tudi nagradili.

Mediacija

Mediacija je postopek ukrepanja, v katerem se osebe, ki imajo problem ali konflikt, s pomočjo mediatorja pogovorijo, kje so njihove težave, izrazijo svoje mnenje, ideje in pričakovanja, si izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo zadovoljni vsi udeleženci.

Spodbuja pozitivno komunikacijo, osebnostno rast in razvoj, uči in ozavešča sprejemanje odgovornosti in pomen pomembnih družbenih vrednot, krepi pozitivno samopodobo ter zmanjšuje nasilnost in agresijo.

Splošni cilji mediacije:

- zmanjšanje psihičnega trpljenja prizadetih,
- oživljanje konstruktivne komunikacije,
- izboljšanje sodelovanja,
- krepitev samoodgovornosti,
- ohranjanje dostojanstva,
- krepitev samospoštovanja,
- razvijanje pogajalskih sposobnosti,
- širjenje informiranosti,
- usposabljanje za samostojno reševanje konfliktov,
- razvijanje vzgojne komponente pri odraščajoči mladini.

Šolsko mediacijo bodo izvajali usposobljeni strokovni delavci šole. O možnosti mediacije bo razrednik ali učitelj po potrebi obvestil starše. Na šoli poteka tudi **medvrstniška** mediacija, s katero se skušamo še bolj približati učencem in jim omogočati reševanje sporov na njim bližji način.

6.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole, ki pomaga učencem (in staršem) pri reševanju njihovih težav v zvezi z razvojem, delom, odnosi, učenjem ... Izvajajo ga učitelji, svetovalna služba in vodstvo šole (v tem vrstnem redu), v okviru oddelčnih skupnosti, ob sprotne reševanju problemov, na govorilnih urah in drugih priložnostih.

Vsak pogovor z učencem lahko vsebuje elemente svetovanja, čeprav običajno razumemo svetovanje kot pomoč pri reševanju problemov, ali kot eno od pomoči učencu, ki se znajde v težavah glede razvoja, dela, razvijanja samo presoje, prevzemanju in razvijanju odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja, spremljanju svojega dela v šoli, organizaciji lastnega dela za večjo učinkovitost.

Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledice nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov, kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja.

Učenec je dolžan obiskati osebni svetovalni pogovor in starši so dolžni sodelovati v svetovalnem procesu.

Svetovanje je pogovor med strokovnim delavcem in učencem:

- ob težavah v otrokovem funkcioniranju v šoli ali pri odnosih z vrstniki,
- ob kršitvah Pravil šolskega reda,
- ob izraženi želji učenca ali starša za pogovor.

Svetovanje učencem bo potekalo:

- pri urah rednega pouka ali na razrednih urah,
- pred ali po pouku,
- ob sprotnem reševanju problemov in konfliktov,
- ob drugih priložnostih.

Težili bomo k temu, da bi s svetovanjem dosegli čim več navedenih ciljev:

- Oblikovati lastne cilje in načine samouresničevanja.
- Učinkovito organizirati šolsko in domače delo.
- Spremljati svoje delo in uspešnost.
- Razmišljati, presojati in vrednotiti svoje vedenje in ravnanje drugih.
- Prezemati odgovornosti za svoje ravnanje.
- Znati vživeti se v ravnanje drugih (empatija).
- Razumeti razloge za neprimerno vedenje.
- Konstruktivno reševati probleme in konflikte.
- Znati ravnati in obvladovati stres, strah, čustveno napetost, frustracije, apatičnost.
- Razvijati realno in pozitivno samopodobo ter samospoštovanje.
- Dosegati cilje, ki jih zastavi šola, ipd.

O vsebini in ciljeh svetovanja in usmerjanja za posameznega otroka se bodo dogovorili učitelji v manjši skupini v sodelovanju s šolsko svetovalno službo ali na konferenci oddelčnega oz. učiteljskega zbora, s čimer bodo seznanjeni starši obravnavanega učenca.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dlje časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se šola s starši dogovori za čas, v katerem bo ta proces potekal.

Če se pri učencu pojavijo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali, naj poiščejo pomoč v ustreznih zunanjih ustanovah.

6.3 POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Pohvale, priznanja in nagrade, ki se podeljujejo ob koncu šolskega leta, podeljujejo razredniki, mentorji ali ravnatelj. Predlagajo jih lahko razredniki, drugi strokovni delavci šole, učenci, mentorji dejavnosti, pomočnik ravnatelja ali ravnatelj. Pohvale morajo biti izrečene smiselno in upravičeno, saj pohvaljenega s tem spodbujamo k nadaljnjemu pozitivnemu ravnanju. Pohvaljeni je tako postavljen za zgled ostalim učencem.

6.3.1 Pohvala

Ustno pohvalo prejme učenec, ki se izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti.

Pisno pohvalo podeli razrednik učencu od 1. do 9. razreda za:

- Prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih ter drugih dejavnostih šole.
- Pozitiven zgled v oddelku.
- Bistveno izboljšanje učnega uspeha.
- Posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti.
- Spoštljiv odnos do sočloveka, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo.
- Iz drugih razlogov, ki jih strokovni delavec oceni kot primerne.

6.3.2 Priznanje učiteljskega zbora

Priznanje podeli ravnatelj na zaključni prireditvi oz. Valeti učencu od 6. do 9. razreda za:

- Večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu.
- Večletno doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države.
- Ima zgleden in spoštljiv odnos do vseh ljudi na šoli, je pripravljen pomagati sošolcem (empatija, razvit čut za sočloveka).
- Najboljši dosežek pri NPZ za posamezni predmet v 6. in 9. razredu.
- Večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih.
- Doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo.
- Večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti in šolskem parlamentu.
- Ob drugih razlogih, ki jih strokovni delavec oceni kot primerne.

6.3.3 Kosovelova nagrada

Učenec lahko prejme Kosovelovo nagrado ob zaključku 9. razreda (na Valeti), če so izpolnjeni vsi spodaj zapisani kriteriji:

- Od 3.—9. razreda ima ob zaključku vsakega šolskega leta povprečno oceno vsaj 4,5.
- Ima zgleden in spoštljiv odnos do vseh ljudi na šoli.
- Se je uvrščal na regijska in/ali državna tekmovanja v znanju in/ali športu ali sodeloval na različnih natečajih s področja umetnosti, kulture in tehnike.

Učiteljski zbor s sklepom na podlagi zapisanih kriterijev podeli posameznemu učencu Kosovelovo nagrado.

6.3.4 Nagradni izlet ali ogled prireditev

Udeleži se ga lahko posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost, če je izpolnjen vsaj eden izmed spodaj zapisanih kriterijev:

- Izkazan izjemen trud na določenem področju (zbiralne akcije, projekti, natečaji, učna pomoč sošolcem, prostovoljstvo, pomoč pri organizaciji ...).
- Posebni dosežki na tekmovanjih.

7 VZGOJNI POSTOPKI, UKREPI IN OPOMINI

Vzgojni postopki obsegajo posledice kršitev pravil šole. Učencem pomagajo spoznati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti (šoli). Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja.

Seznam kršitev, postopkov in ukrepov je priloga Pravil šolskega reda.

7.1 VZGOJNI POSTOPKI

Pogovor učitelja z učencem

Učitelj učencu razloži kršitev, učenec poda svoje videnje in učitelj zapiše zaznamek o svojem pogovoru z učencem in/ali še drugimi udeleženci oziroma očitvidci.

Pogovor razrednika z učencem

Razrednik ustno opozori učenca, da je kršitev v nasprotju s Pravili šolskega reda in ga seznaniti z ukrepi v primeru ponovitve kršitve. Razrednik zapiše zaznamek o svojem pogovoru z učencem.

Razgovor razrednika s starši

Razrednik se ob ponavljajočih ali težjih kršitvah s starši ustno ali pisno dogovori za sestanek. Razrednik se, ne glede na izid pogovora, samostojno odloči za ukrep. Po pogovoru zapiše zaznamek. Starše obvesti pisno, če niso na sestanku sprejeli soglasja.

Pogovor šolske svetovalne službe, razrednika, vodstva šole in učenca s starši

V primeru večje občutljivosti primera razrednik obvesti šolsko svetovalno službo in vodstvo šole. Svetovalna delavka koordinira termin pogovora vseh sodelujočih. Na podlagi načela kontradiktornosti (obojestranske izjave) se razčisti konkretno dejansko stanje kršitve.

Ugotovitve zapiše in zapisnik pošlje ravnatelju, kršitelju in njegovim staršem. Zapisnik hrani razrednik v vzgojni mapi.

Postopek izrekanja Vzgojnega opomina; postopek je opisan pod točko 7.3.1

Odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam

Oseba, ki je ugotovila težko kršitev ali prejela obvestilo o kršitvi, seznaniti svetovalno službo in vodstvo šole, ki pokliče pristojno institucijo. Pristojna institucija prevzame vodenje postopka. Šola mora na zahtevo institucije sodelovati.

7.2 VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi se uporabljajo pri ponavljajočih, pogostejših in obsežnejših kršitvah Pravil šolskega reda. Odločitev, da se ukrep izvede, je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (učiteljski zbor).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. O tem obvestimo starše in jih povabimo k sodelovanju.

Vzgojni ukrepi so zapisani tako, da veljajo za katero koli kršitev pravil ali neupoštevanje navodil strokovnih delavcev šole, ki jo stori učenec. Vsi udeleženi strokovni delavci v procesu kršitve beležijo zapise o dogodkih, opozorilih, razgovorih in dogovorih.

Vzgojno delovanje z vzgojnimi ukrepi se dokumentira v vzgojni mapi.

Pri vzgojnem delovanju sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev. Če starši odklonijo razgovor, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa. Če je bila storjena materialna škoda, morajo starši učenca poleg vzgojnega ukrepa, škodo poravnati. O kršitvi mora biti obveščena svetovalna delavka in vodstvo šole.

VZGOJNI UKREPI SO:

Opravljanje neopravljenih obveznosti izven pouka

Učitelj v soglasju s starši zadrži učenca po pouku z namenom, da učenec opravi neopravljeno nalogo.

Zadržanje na razgovoru po pouku

V zvezi z reševanjem problemov, ki jih učenec povzroča v šoli, lahko učitelj zadrži učenca po pouku na razgovoru, vendar le s predhodnim soglasjem staršev.

Začasen odvzem naprav ali predmetov

Učenec izroči predmet, s katerim ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka. O dogodku strokovni delavec obvesti starše, ki izročeni predmet v šoli tudi prevzamejo.

Sprememba sedežnega reda

Razgovor pri razredniku, svetovalni službi ali vodstvu šole

Ukinitev nekaterih ugodnosti učencu

Ukinitev nekaterih ugodnosti, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov (nagradni izlet, plesi in drugo), razen pravic učencev od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena Zakona o osnovni šoli.

Opravičilo

Učenec se ob prisotnosti učitelja opraviči za povzročeno škodo oziroma storjeno dejanje.

Povečan nadzor

Nadzor je potreben, če učenec pogosto krši Hišni red in Pravila šolskega reda in bi lahko med čakanjem izpeljal neprimerno dejanje ali povzročil škodo. Nadzor se poveča pred poukom, med odmori, pri čakanju na drugo dejavnost, na kosilo ali avtobus.

Nadomestni vzgojno izobraževalni proces

Učenci, ki z neupoštevanjem navodil lahko ogrožajo sebe in varnost drugih, se ne udeležijo pedagoškega procesa izven šole (šola v naravi, ekskurzija ...). Za njih šola organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

Odstranitev učenca od pouka

Odstranitev je možna, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča normalno izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja, omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema, omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku ali učni skupini. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj oz. pomočnik. V primeru odstranitve učenca od pouka mora učitelj z njim opraviti razgovor še isti dan. Skupaj analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. V času odstranitve lahko razgovor z učencem opravi učitelj, ki ima prosto uro ali drugi strokovni delavec.

Redni in vnaprej določeni stiki učenca s strokovnim delavcem

S soglasjem staršev se učenec redno udeležuje razgovorov z razrednikom ali drugim strokovnim delavcem.

Redni sestanki s starši in poročanje o učenčevem vedenju v šoli

Sestanki se izvedejo v dogovoru s starši.

Prepoved približevanja določenemu učencu

Učenec ima lahko tudi prepoved približevanja določenemu učencu, seveda v okvirih, ki jih določa nujnost zadrževanja v istih prostorih.

Restitucija

Restitucija omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

V postopku restitucije oblike niso vnaprej določene, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.

Oblike restitucije:

- pomoč sošolcu, sovrstniku (učna pomoč, nošenje torbe ...),
- pomoč pri urejanju učilnic,
- pomoč v šolski knjižnici,
- pomoč v jedilnici,
- sodelovanje pri postavljanju in pospravljanju razstav,
- sodelovanje pri zbiralnih akcijah (papir ...),
- pomoč pri selitvah inventarja,
- čiščenje v okolici šole, čiščenje zaradi povzročene nereda,
- priprava prireditvenega prostora in pospravljanje po prireditvah,
- druga občasna dela.

Navedena dela bo učenec opravljal praviloma izven pouka, o čemer bodo starši obveščeni.

Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo.

Premestitev v drugi oddelek

Učenca se zaradi kršenja šolskih pravil lahko premesti v drugi oddelek. Učencu in njegovim staršem pojasnimo razloge za takšno odločitev, obliko in trajanje ukrepa in načine, s katerimi bomo preverili, ali je ukrep učinkoval.

Drugo

Učencu se ne dovoli opravljati tistih športnih vaj, pri katerih se lahko zaradi neustrezne opreme poškoduje. Učitelj lahko določi nadomestne vaje ali izobraževanje o teoriji športne vzgoje.

Ko dežurni učenec ne opravlja svojih dolžnosti, se njegovo delo lahko podaljša.

7.3 VZGOJNI OPOMIN

60. f člen ZOsn določa izrekanje vzgojnih opominov, postopek ter način izrekanja, obvestilo učencu in staršem, pripravo individualiziranega vzgojnega načrta.

Učencu se lahko v skladu z zakonom izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola izreče za kršitve Hišnega reda, Pravil šolskega reda in drugih aktov šole, ki so bile storjene v času pouka, dnevov dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnih dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, potem ko vzgojne

dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi, določeni z Vzgojnim načrtom in Pravili šolskega reda, niso dosegli namena.

Učencu lahko učiteljski zbor izreče vzgojni opomin največ trikrat v posameznem šolskem letu.

Vzgojni opomini so prvi opomin, drugi opomin in tretji opomin. Hranijo se v mapi učenca do zaključka šolanja.

7.3.1 Postopek izrekanja vzgojnih opominov

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina da strokovni delavec šole razredniku, le-ta preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti. Razrednik opravi razgovor z učencem, s strokovnim delavcem in z njegovimi starši. Po razgovoru razrednik pripravi pisno obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru.

V primeru dvoma o izreku vzgojnega opomina ali v primeru večje občutljivosti primera se ponovno sestanejo razrednik, svetovalna služba in vodstvo šole ter predlog za opomin ponovno proučijo.

Učenec oziroma njegovi starši ali skrbniki dobi/-jo dva izvoda obvestila o vzgojnem opominu. En izvod s podpisom staršev se vrne šoli. Če učenec v petih delovnih dneh ne vrne podpisanega obvestila, razrednik o tem obvesti starše. Razrednik izrek opomina zabeleži v mapo vzgojnih ukrepov in vanjo vloži podpisan vrnjen izvod.

Vzgojni opomin se izreče tudi v primeru, da učenec ali starši ne želijo sodelovati v pogovorih.

7.3.2 Individualizirani vzgojni načrt

Razrednik najkasneje v desetih delovnih dneh pripravi individualizirani vzgojni načrt za učenca, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in ukrepe, ki jih bodo izvajali in jih sprotno spremljali. Pri pripravi individualiziranega načrta sodelujejo učenci in starši. Hranijo se do konca šolanja.

7.3.3 Prešolanje v drugo šolo

Šola lahko iz vzgojnih razlogov skladno s 54. členom Zakona o osnovni šoli prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Odločitev mora biti podprta s strani strokovno relevantnih služb in/ali organizacij.

Šola v primeru, da ne pridobi soglasja staršev, pridobi:

- mnenje Centra za socialno delo,

- soglasje šole, v katero bo učenec prešolan,
- mnenje drugih institucij glede na okoliščine.

Za učenca, ki se prešola na drugo šolo, individualiziran program pripravi nova šola. Z vključitvijo mora soglašati šola, v katero se učenec vključuje. Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena Zakona o osnovni šoli je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

8 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena Zakona o osnovni šoli.

Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami, navodili Ministrstva in Zavoda za šolstvo in šport Republike Slovenije ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo Vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- SVET ŠOLE: Sprejme Vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole.
- UČITELJSKI ZBOR: Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.
- RAZREDNIKI: So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.
- STARŠI: Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju Vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.
- RAVNATELJ: Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo.

9 KONČNE DOLOČBE

Vzgojni načrt je bil potrjen na:

- Rednem sestanku učiteljskega zbora dne 26. marca 2009.
- Redni seji Sveta staršev dne 18. maja 2009.
- Redni seji Sveta šole dne 3. junija 2009.
- Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta so bile predlagane na učiteljski konferenci dne 5. julija 2010.
- Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta so bile sprejete na seji Sveta staršev in Sveta šole dne 12. oktobra 2010.
- Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta so bile sprejete na seji Sveta staršev in Sveta šole dne 15. maja 2013.

- Spremembe in dopolnitve Vzgojnega načrta so bile sprejete na seji Sveta staršev in Sveta šole dne 16. decembra 2014.

Vzgojni načrt je bil obravnavan na korespondenčni seji Sveta staršev dne 24. 3. 2023, na korespondenčni seji učiteljskega zbora dne 24. 3. 2023 ter na skupnosti učencev dne 16. 3. 2023. Svet staršev, učiteljski zbor ter skupnost učencev so podali pozitivno mnenje k predlogu Vzgojnega načrta. Vzgojni načrt je bil sprejet na 19. redni seji sveta šole dne 27. 3. 2023.

Vzgojni načrt Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana stopi v veljavo z dnem sprejetja na seji Sveta zavoda.

Predsednik Sveta zavoda
Dejan Aušec